

Asia: VN/15985/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esityksen luonnoksesta laiksi yhdenvertaisuuslain muuttamisesta (varhaiskasvatuksen edistämisvelvollisuus)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Porvoon kaupunki vastustaa hallituksen esitystä yhdenvertaisuuslain muuttamisesta.

Suomi on kasvavasti monimuotoinen ja kulttuurisesti rikastuva. Perheiden erilaiset taustat ja lasten tilanteet ovat hyvin monella tavalla rakentuneita.

Varhaiskasvatuslaki velvoittaa kuntia tarjoamaan jokaiselle lapselle yhdenvertaista, tasa-arvoista ja kunkin kieli-, kulttuuri- ja uskontotaustoja kunnioittavaa varhaiskasvatusta. Kaiken pohjana on lapsen edun ensisijaisuus, lasten oikeudet ja syrjimättömyys. Ketään ei saa laittaa eriarvoiseen asemaan sukupuolen, taitotason, vammaisuuden tai muun seikan vuoksi. Näin säättää usea laki, sekä YK:n lastenoikeuksien julistus. Myös valtioneuvosto tavoittelee yhdenvertaisuuden edistämistä sekä rasismien vastustamista.

Yhdenvertaisuuslaissa tuli 1.6.2023 voimaan muutos, joka yhtenäisti opinpolulla vaadetta tehdä toimipaikkakohtainen yhdenvertaisuussuunnitelma. Tämä selkiytti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä yhdenvertaisuuden käsittelyä. Jos tämä muutos tulisi voimaan, olisi varhaiskasvatus jälleen erilaisessa asemassa suhteessa muihin opetuspalveluihin, ainoana jossa suunnitelmaa ei tehdä. Toimipaikkakohtainen yhdenvertaisuussuunnitelma on tarpeen, sillä toimipaikkojen välillä on huomattavia eroja. Esimerkiksi Porvoossa jo vahva kaksikielisyys voi vaatia erilaista käsittelyä eri toimipaikkojen välillä. Kunta/kaupunkitasoista ohjausta tarvitaan myös, mutta yhdenvertaisuuden teemoja on tärkeää ja välttämätöntä käydä läpi myös toimipaikkatasoisesti, vaikka erillistä suunnitelmaa ei olisikaan velvoite tehdä. Se on ainut tapa viedä yhdenvertaisuuden teemat lasten konkreettisen arjen tasolle. Nyt esitetty muutos tuskin vähentää työn määrää, mutta voi vaikuttaa keskeisesti toiminnan laatuun yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

Samaan aikaan esitettävänä on varhaiskasvatussuunnitelman poistaminen kuntatasoisista velvoitteista. On huolestuttavaa, että kunnan varhaiskasvatussuunnitelman ohjaavuutta heikennettäisiin ja toimipaikan yhdenvertaisuussuunnitelman tekeminen poistettaisiin yhtä aikaa. Lausunnossa suoraan jo todetaan, että poiston myötä on riskinä, että henkilöstön kouluttaminen yhdenvertaisuuden teemoihin vähentyy. Erityisesti koulutetun henkilöstön saatavuuden haasteiden kanssa tämä on tärkeä ottaa huomioon.

Blomqvist Maija
Porvoon kaupunki - varhaiskasvatuspalvelut